

HER YÖNÜYLE *Ipsala*

SOSYAL BİLİMLER CİLT 1

Trakya Üniversitesi Yayın No: 232
İpsala Meslek Yüksekokulu Yayın No: 1

HER YÖNÜYLE İPSALA

(Cilt 1-Sosyal Bilimler)

Editörler

Halûk Kayıcı-Emin Ünsal

Kapak Tasarım

Berk Mehmet ÖZEL

Baskı-Cilt

Egem Basım Yayın Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Odin İş Merkezi Zemin Kat-28/201
Topkapı-İstanbul

1. Baskı: Nisan 2020

TAKIM NUMARASI: 978-975-374-263-4

ISBN: 978-975-374-264-1

Bütün yayın hakları "Trakya Üniversitesi"ne aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

ONALTINCI YÜZYILIN İLK YARISINDA PAŞA SANCAĞINDA BİR KAZA: İPSALA

Ayşe DEĞERLİ*

Giriş

Bir kentin veya bölgenin belli bir dönem içindeki tarihi incelenirken çalışma konusu olarak sosyal, ekonomik, idarî, fizikî, coğrafi, mimarî ve demografik yapı ile iskân tarihi gibi alanlar seçilebilir. Ancak söz konusu konuların layığıyla incelenebilmesi için ilgili döneme ait kaynaklar, çalışılacak sahanın özellikleri ve araştırma için ayrılacak zaman gibi faktörler önem arz etmektedir. Kadı sicilleri, tapu tahrir defterleri, nüfus ve temettuat kayıtları bölge tarihi için temel kaynaklar arasında olup sahaya dair topluca ve seri halde bilgi sunmaktadır. Bu çalışmada XVI. yüzyılın ikinci yarısına kadar Paşa Sancağı sınırları içerisinde yer alan İpsala Kazası inceleneceğinden dönem itibariyle taranması gereken kaynak tapu tahrir defterleridir. Aşağıda 1530 tarihli defterin sunduğu veriler doğrultusunda İpsala'nın sosyal, ekonomik ve demografik yapısı bu çalışmada irdelenecektir.

Konumsal Nitelik ve Siyasî Tarih Açısından Arka Plan

Osmanlılar, XIV. yüzyılda Gelibolu'da ve berzah şehirlerinde yerleştikten sonra üç istikamette uçlar teşkil ederek fetihlere devam etmiştir. Birinci uç, sahilten Tekfurdağı, Çorlu ve İstanbul; ikinci uç ortadan Konrudağı (Konurhisar/Kurudağ) üzerinden Malkara, Hayrabolu, Vize; üçüncü uç Meriç vadisinde İpsala, Dimetoka ve Edirne istikametinde yapılan fetihlere üs olmuştur¹. Rumeli'de Osmanlı kuvvetleri tarafından Edirne muhasarası için hazırlıklar yapılırken 1361'de İpsala Osmanlı topraklarına katılmış; Edirne'nin fethi sonrası da Evrenos Bey İpsala'ya gelerek yerleşmiş ve karargâhını bu müstahkem kaleye taşımıştır². Bununla birlikte İpsala'nın hangi komutan tarafından fethedildiği tartışmalıdır. Mehmed Neşrî, Şükrullah Efendi ve Ahmedî'ye göre kentin fatihi Orhan Gazi'nin oğlu

* Doç. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı.

¹ Halil İnalçık, "Rumeli", *TDVİA*, XXXV, İstanbul 2008, s. 233.

² Fahammedin Başar, "Evrenosoğulları", *TDVİA*, İstanbul 1995, XI, s. 539

Süleyman Paşa'dır³. Nitekim babası adına İpsala'da sikke kestirdiği bilinmektedir⁴. *Anonim Tevârîh-i Âl-i Osman*, Âşıkpaşazâde ve Oruç Bey'e göre ise şehir Evrenos Bey tarafından fethedilmiştir⁵. Halil İnalçık, Süleyman Paşa'nın İpsala'yı fethetmiş olduğu iddiasının şüpheli görüldüğünü; zira o 1357'de vefat ettiğinde Trakya'da sınırın Tekirdağ güneyinde Bakacak Tepesi ve Hora'dan geçmekte olduğunu; İpsala ve Tekirdağ'ın henüz bu sınırın ötesinde kaldığını söylemektedir⁶. Feridun Emecen de Süleyman Paşa'nın İpsala ile Tekirdağ ve Vize'yi fethettiği iddiasının bu bölgelere karşı giriştiği sert akınlar dolayısıyla oluşan bir kanaat olduğunu belirtmiştir⁷.

Edirne Vilayet Salnamelerinde İpsala'nın Trakya'da zulmüyle meşhur Miltiades (ö. MÖ 489)'in babası Sibsil adına tesis edildiği yazmaktadır ve kentin ismi buna dayandırılır⁸. Evliya Çelebi'nin rivayetine göre ise Osmanlı güçleri içlerinde Ece Yakub, Kara Mürsel ve Kara Koca'nın da bulunduğu 70 kişiyle birlikte Kapıdağı Burnu'ndan salları ile Rum diyarına geçmiş; ilk olarak İpsala'yı fethedip Cuma selasını verdirip Rumeli'de ilk namazı burada kılmış; o nedenle de "ibtidâ salâ"dan zamanla İpsala'ya dönüşen bir isimle şehir anılır olmuştur⁹.

XVI. Yüzyılın İlk Yarısında İpsala'nın Fiziki ve Demografik Yapısı

Rumeli Eyaleti'nin 1530 tarihli idarî yapılanması içerisinde İpsala, Paşa Livası Sağkol kazaları içerisinde yer almaktaydı (Tablo 1)¹⁰. Hayreddin Paşa'nın kaptan-ı deryâ olması ve Cezâyir-i Bahr-i Sefid eyaletinin kurulması sonrası 1533'te Gelibolu bu eyaletin merkez sancağı olmuş; İpsala da XVI. yüzyılın ikinci yarısında Gelibolu Sancağı'na bağlanmıştı¹¹.

³ *Neşri Tarihi I*, İstanbul 1949, s. 89, 97; *İskendername*, Ankara 1983, Beyit 6990; *Behcetü't Tevârih*, İstanbul 2013, s. 382.

⁴ Sahillioğlu, "Darphâne", *TDVİA*, VIII, İstanbul 1993, s. 501.

⁵ *Oruç Beğ Tarihi*, İstanbul 1972, s. 40-41; *Aşıkpaşaoğlu Tarihi*, Ankara 1985, s. 58-59; *Anonim Tevârîh-i Âl-i Osman*, İstanbul 1992, s. 24.

⁶ Halil İnalçık, "Polunya (Apollunia) -Tanrı- Yıkdığı Osmanlı Rumeli Fetihleri Kronolojisinde Düzeltmeler (1354-1371)", *Prof. Dr. Mübahat S. Kütükoğlu'na Armağan*, İstanbul 2006, s. 56; aynı yazar, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar: Klasik Dönem (1302-1606) Siyasal, Kurumsal ve Ekonomik Gelişim*, İstanbul 2016, s. 28.

⁷ Feridun Emecen, *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası*, İstanbul 2012, s. 69.

⁸ *Salnâme-i Vilayet-i Edirne*, 19. Defa, Edirne, 1310, s. 557.

⁹ *Evliya Çelebi Seyahatnamesi 5. Kitap*, (haz. S. A. Kahraman-Y. Dağlı), İstanbul 2007, s. 154, 167.

¹⁰ *TT. d.* 370, s. 186.

¹¹ Feridun Emecen, "Gelibolu", *TDVİA*, XIV, İstanbul 1996, s. 5.

İpsala'nın fethi sonrası Osmanlı idaresinde kaldığı yüzyıllar içinde gelişimi bu çalışmanın sınırlarını aşmaktadır. Burada Gelibolu'ya bağlanmadan önce Paşa Livası'nın bir kazası olarak İpsala'ya odaklanıldığından 370 numaralı *Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defteri* verileri doğrultusunda 1530 yılı İpsalasına dair genel bir tablo çizilecektir. Söz konusu tarihte Osmanlı padişahu Kanuni Sultan Süleyman olup İpsala, has olarak padişahın ve Behram, İbrahim ile Kasım paşaların tasarrufundaydı. Kent merkezi Behram Paşa'nın hassıydı.

Dimetoka	Kırçova
Edirne	Kızıl-ağaç
Eski-hisar	Köprülü
Ferecik	Manastır
Filibe	Pirlepe
İpsala	Tatarbazarı
Kalkan-delen	Üsküb
Keşan	Zağra-i Eskihisar

Kuşkusuz bu bölgenin en önemli yeri Edirne idi. 144 Müslüman mahallesi olan Edirne o yıllarda Müslümanların yanı sıra hem Hristiyan hem de Yahudileri barındırıyordu. Dimetoka 15 Müslüman Mahallesi ve kale içindeki dört gayrimüslim mahallesi ile İpsala'dan daha kalabalıktı. Ferecik ise sekiz mahallesiyle İpsala'dan daha küçük bir yer olarak görünüyor. Tabii ki Zağra-i Eskihisar ve Filibe gibi sağ kolda bulunan Osmanlı kentlerinin nüfusu İpsala'dan çok daha fazlaydı (Tablo 2.)

Kaza adı	Kaza merkezindeki mahalle sayısı	Merkezdeki hane sayısı
Edirne	144+19+8	2829+518+201
Dimetoka	19	780
Ferecik	8	133
Filibe	29+4	609+66
İpsala	14	456

İpsala kent merkezi 1530'larda 14 mahalle ve 456 hane ile yaklaşık 3.000 kişilik bir nüfusa sahip; sakinlerinin neredeyse tamamı Müslüman olan orta halli bir Rumeli kasabası gibi görünmektedir (Tablo 3.) Mahalleleri: Hoca Hamza (Camili), Saraç İlyas, Köhne Camii, Muslihiddin Halife (Şeyh), Tabaklar, Bayram Bey, Köprü, Müderris (İdris), Hacı Ebri (Aşıklar), Hasan

Halife, Kazancı, Mübarek Şah, Akarca (Kurşunlar) ve Kapucu isimlerini taşır. Bunlardan Bayram Bey, Kapucu, Köprü ve Saraç İlyas mahalle isimleri günümüzde de kullanılmaktadır. Kolak Musa köyünün kent merkezine çok yakın olmasından dolayı merkez mahallelerle birlikte değerlendirildiği görülür. Bu mahalleler içinde en kalabalık olanı 68 hanelik nüfusuyla Kapucu Mahallesi'dir. Muslihiddin Halife'nin itibar edilen bir şeyh olduğu kaynaklarda ifade edilir.

Tablo 3. 1530'da İpsala mahalleleri ve nüfusu	
Akarca (Kurşunlar)	29 hane + 37 mücerred
Bayram Bey	27 hane + 12
Cami-i Köhne	20 hane + 5
Debbağın	24 hane + 4
Hacı Ebri (Aşıklar)	26 hane
Hasan Halife	6 hane
Hoca Hamza (Camili)	29 hane + 5
Kapucu	68 hane
Kazancı	21 hane
Köprü	41 hane + 2 (1 hane gebr/Rum)
Mevlâna Muslihiddin Halife (Şeyh)	Sultan Bayezid hükmüyle avarızdan muaf, rakam yok
Mübarek Şah	32 hane
Müderriş (İdris)	21 hane + 6
Saraç İlyas	53 hane + 11
Kolak Ali Köyü	3 hane

Yaya ve müselleme teşkilatının bu süreçte İpsala'da hâlâ canlı olduğu yamaklarla ilgili kayıtlardan anlaşılmaktadır. Şehir halkı arasında akıncılar ve koruculara da rastlanmaktadır. Aynı yıllarda kent merkezinde bir cami, bir hamam ve 13 mescidin bulunduğu tahrirde kayıtlıdır. Ayrıca İpsala'da esir alım satımının yapıldığı bir pazar da vardı. Kent merkezine yakın 30 adet su değirmeninin mevcudiyeti, balık dalyanlarının bulunması, sazlıkların olması İpsala'nın o yıllarda da mümbit ve sulak bir yer olduğunu göstermektedir. İlgi çekici bir belge olarak İpsala tahririnde Yıldırım Bayezid'in oğlu Süleyman (ö. 1411)'a "sultan" ve "emir Süleyman" olarak atıfta bulunulmasıdır. Süleyman Çelebi, İpsala'da kendi adamlarına mülkler tevcih etmiş; daha sonraki süreçte diğer Osmanlı sultanları tarafından da bu tevcihler onanmıştır.

İpsala'da Ekonomik Hayat

Günümüzde vergi, devletin kamu giderlerini karşılamak üzere kişilerden cebren ve karşılıksız olarak topladığı ekonomik değeri ifade eder. Osmanlı malî terminolojisinde genel olarak vergi anlamında “*resim*” terimi kullanılmıştır ki bu, gerek merkezin doğrudan tahsil ettiği gerekse tımara ayrılmış yerlerden alınan vergi ve tazminatların genel adıdır¹². 1530 tarihli tahrirde İpsala'nın vergi kalemleri incelendiğinde şarap ve balık üzerinden alınanlar dikkat çekmektedir (Tablo 4.)

Osmanlı hukukunda hem üzüm sırası hem de şarap ayrıca vergilendirilmiştir ve monopolya şarap satışının devlet eliyle denetlenmesi demektir¹³. Şarap, Kuran'da Müslümanlara yasaklandığından Müslüman reaya için temel gıda maddelerinden biri değildir. Ancak gayrimüslim reaya açısından bir yasak yoktur. Defter incelendiğinde kent merkezinde bir mahalle ile sınırlı olsa da İpsala köylerinde gayrimüslim reayanın varlığı açıktır. Dolayısıyla monopolyanın bir vergi kalemi olarak burada karşımıza çıkması olağandır. 1530 tarihli tahrire göre İpsalalıların ödediği vergiler içerisinde en yüksek vergi kalemi monopolyadır. Bu verginin 10.000 akça ile ilk sırada olması, bölgede önemli miktarda şarap üretildiğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bağların çokluğu zaten kayıtlarda ifade edilmiştir.

Tablo 4. İpsala'da Vergiler (1530 yılı)	
Resm-i asiyab	900
Resm-i bağat	750
Resm-i dalyan-ı mahi-i göl	800
Resm-i mahi-i göl	400
Resm-i mahi-i göl kurb-i şehir	200
Resm-i kapan ve keylçe	4.146
Resm-i kantar, bâc-ı siyah ve esir	6.350
Niyabet, bad-ı heva, arus, yuva, mefkud, gaib	9.500
Mahsul-i monopolya	10.000

¹² Ayrıntı için bkz. Ahmet Tabakoğlu, “Resim”, *TDVİA*, XXXIV., İstanbul 2007, s. 582-584; M. Macit Kenanoğlu, “Vergi”, *TDVİA*, XLIII, İstanbul 2013, s. 52-58.

¹³ M. Akif Erdoğan, “On Altıncı Yüzyılda Üsküdar ve Civarında Şarap ile İlgili Hukuki Uygulamalar”, *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi: Prof. Dr. Yılmaz Kurt Armağanı*, I, Ankara 2016, s. 376.

Mahsul-i bozahane	4.000
Mahsul-i sazlık-ı hassa	1.350
Mahsul-i şemhane	870
Rüsum-ı çift ve ispenç	635
Öşr-i galat	5.228
Adet-i ağnam	4.145
Toplam (Akçe)	49.279

İpsala'da 1530'larda önemli bir diğer gelir kaynağı balıkçılıktır. Tabloda da görüleceği üzere bu alanda birkaç farklı vergi alınmıştır. Nitekim günümüzde de Meriç Deltası, hâlâ çok geniş sazlıklar ve gölleri ile Türkiye'nin önemli sulak alanlardan biridir. İpsala'da başta Gala Gölü olmak üzere Pamuklu ve Sığırcı gölleri balıkçılar için bir geçim kaynağıdır.

İpsala'da vergi kalemleri içinde bozahane de yer almaktadır. Boza, genellikle darıdan yapılan ve 3-4 dereceye varan alkol içeren bir ürün olup bozanın Osmanlı toplumunda Müslümanlara satışı serbesttir. Fatih Sultan Mehmed döneminden sonra saray muhasebelerinde rastlanmasa da bir halk içeceği olarak varlığını sürdürmüştür¹⁴. Bozahanenin mukataaya verilmesi, hassaya aidiyetini gösterir ki İpsala açısından önemli gelir kaynakları arasında mütalaa edilebilir.

İpsala Kazasına Bağlı Köyler

Defterde Ali Kuşçu'nun oğlunun bu bölgeyi tahrir ettiği ifade edilmektedir. İpsala'ya bağlı 45 köyden birkaçında Rum Ortodoks (hane-i Gebran) nüfusa rastlanır. Ancak kırsal nüfus da ağırlıklı olarak Müslümandır. O yıllarda Gelibolu'ya bağlı Sultaniye Kalesi (Çanakkale)'nin askerlerine de İpsala köylerinden tımarlar verilmiştir.

Ahıryanlı/Emiryıanlu	İsaça
Arab-Hızır	Karaca Hasan / Korucular
Azizler	Karpuz-burunu
Bacılar/Yassılar	Kemerlü / Yemezgü

¹⁴ Stefanos Yerasimos, *Sultan Sofraları*, İstanbul 2002, s. 27.

¹⁵ Günümüzde Balabancık, Korucu ve Sarıcaali köyleri İpsala'ya bağlı olup 1530'daki Balaban, Korucular ve Sarucalu köy adlarının ufak değişimlerle devamı olarak düşünülebilir.

Bağat-ı Köhne	Kolak Ali
Balaban	Kolak Turud
Barağı	Korucu
Bayatlu-virani/Çavuşlu	Korucular
Bıyıklu	Köse Ejder / Köse Eri / Köse Umur
Büyük-Yassı-viran	Küçük-Yassı-viran
Çavuş	Orfana
Dü-Geñince/Geli-gör	Orhan
Eski-karpuzluk	Osmanlu
Gök-Hasan	Öyükcek
Hamzaçe / Ömerçe / Rum-beyi /Rum-beyice	Sarucalu
Has-köy / Köpeklü	Sevli Bey / Suci Bey
Hatun-pınarı / Saru-Ömer	Sofu Rahman
Hızırca	Turpcular
Hisarlu	Ulucak
Hoca Ali / Karagöz	Umur Bey
İbrahim Divane	Uysallar
İldüzen	Yazırlu
İne Hacı	

İpsala köylerinde 1530 yılında “ortakçı kul” olarak kayıtlı 22 gayrimüslim vardır. Dolayısıyla burada bir nevi Avrupa’daki servajın karşılığı olarak Osmanlı’daki kulluk denilen köyler devreye girmektedir. Servaj, toprak köleliği demek olup bu sistem içinde serf denilen kimseler aile fertleriyle birlikte çiftçi olarak çalışmak üzere bir toprağa yerleştirilmiş kölelerdir. Serflerin Osmanlı’daki karşılığı da ortakçı kullardır. Kanuni sonrası dönemlerde kaydına rastlanamayan ortakçı kullar, Osmanlı’daki hür gayrimüslim reayadan farklıdır. Ayrı bir hukuki statüye sahiptir. Ortakçı kullar, çiftçilik dışında başka bir mesleği seçemez; işlemekle yükümlü oldukları toprağı terk edemez. Sadece kendi aralarında evlenebilirler. Miras hakları yoktur. Ait oldukları kişi veya vakfın her türlü angaryasını ifa etmekle yükümlüdür. Ortakçı kulların vergisini toplamak, aralarında adaleti sağlamak veya gerektiğinde cezalandırmak vakıflarda mütevellî yoluyla, has topraklarında ise eminler tarafından yapılmaktadır. Bunların ihtiyaç

duyduğu tohum, hayvan ve teçhizat efendisi tarafından sağlanmaktadır¹⁶. İpsala köyleri çalışmanın başında da ifade edildiği üzere Kanuni Sultan Süleyman ile Makbul İbrahim ve Kasım paşaların hassı idi. Dolayısıyla tasarruflarında olan bu köylere Hristiyan kölelerini yerleştirerek bir nevi kulluk tarzı zirai işletmeler kurdukları anlaşılmaktadır.

İpsala'da Vakıflar

Vakıf, bir mülkiyeti elinde bulundurmak ve onu toplumun yararı için koruyup sarf ederek belirli hedeflerin dışında kullanımını yasaklamaktır. İnsan merkezli bir ekonomik büyüme ve gelişmeye odaklanan vakıf sistemi, aynı zamanda Osmanlı'da aile mülklerinin en azından bir kısmının müsadereye korunmasını da sağlamıştır. Bu strateji çoğu kez olumlu sonuçlanmış; vâkıfın soyundan gelenlere daimî bir gelir kaynağı sağlanmıştır. XVI. yüzyılın ilk yarısında İpsala'da üç önemli vakıf bulunmaktadır:

- İpsala'nın Öyücek, Osmanlı, Hisarlı ve Çavuş adlı dört köyü Edirne'deki Muradiye Vakfı'na aitti. Ki Çavuş köyünün adı Türkçe olmasına rağmen sakinlerinin neredeyse tamamının Ortodoks olduğu görülür.
- İpsala'ya bağlı Gökhasan köyü, Sinan Paşa Vakfı'na bağlıydı.
- Üçüncü vakıf ise İbrahim Fakih Vakfı idi.

Bu üç vakfa bağlı beş köyde toplam 231 hanelik bir Ortodoks nüfus mevcuttu. Bunlar içerisinde bir kısmı hâlâ bu vakıflarda ortakçı olarak çalışıyordu.

Cihet-i Kaza

Cihet-i kaza, kadıların gündelik aldıkları akça miktarıdır. Bu durumda Tablo 6 incelenirse 1530'da en çok dava ve en üst kadılık bölgede Edirne oluyor. Oradaki rakamlara göre bir sıralama yapıldığında İpsala ve Keşan'ın oldukça küçük bir kadılık olduğu anlaşılıyor.

¹⁶ Ayrıntı için bkz. Ö. Lütfi Barkan, "XV ve XVI. Asırlarda, Osmanlı İmparatorluğu'nda Toprak İşçiliğinin Organizasyonu Şekilleri, I, Kulluklar ve Ortakçı Kullar", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, I/1 (1939), s. 29-74; aynı yazar, "Türkiye'de "Servaj" Var mı idi?", *TTK Belleten*, XX/78 (1956), s. 237-246.

Tablo 6. 1530'da Cihet-i Kaza Bedelleri					
Paşa Livası Sağkol kazaları	Günlük (akçe)	Paşa Livası Sağkol kazaları	Günlük (akçe)	Vize Livası kazaları	Günlük (akçe)
Edirne	300	Samakov	55	Vize	60
Dimetoka	100	Üsküb	170	Pınarhisar	25
Ferecik	25	Kalkandelen	40	Kırkkilise	50
Keşan	20	Kırçova	30	Hayrabolu	55
Kızılağaç	40	Manastır	70	Baba Eskisi	15
Zağra-i Eskihisar	70	Pirlepe	30	Bergoz	25
İpsala	20	Köprülü	30	Çorlu	30
Filiba	170	Tatarbazarı	35	Silivri	20
				Hassha-i İstanbul	70

Sonuç

İpsala'da Osmanlı döneminden günümüze kalan mimari yapı çok az olsa da (Alaca Mustafa Paşa Camii) arşiv kayıtları doğrultusunda buranın oldukça eski bir Türk-İslam yerleşimi olduğu anlaşılmaktadır. 1361 yılında Osmanlı idaresine geçen İpsala, 1533'e kadar Paşa sancağının kazaları arasındadır. Bu tarihten itibaren Gelibolu'ya bağlanmıştır. Kaza merkezinde 14 mahalle olup burası Behram Paşa'nın hassıdır. Bağlı 45 köy olup kaza genelinde toplam 964 Müslüman ve 243 gayrimüslim hanesi vardır. Kent merkezinde sadece Köprü mahallesinde bir gayrimüslim hane mevcut olup gerisi Müslümandır. Muradiye ve Sinan Paşa vakıflarına bağlı beş köy ahalisi gayrimüslim olup hane sayıları 231'dir. Kazada ekonomik faaliyetler tarım, hayvancılık, balıkçılık ve şarap imali üzerinedir.

KAYNAKÇA

- 370 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defteri (937/1530), I, Ankara 2001.
 Ahmed Aşıkpaşazade, *Aşıkpaşaoğlu Tarihi*, (Haz. N. Atsız), Ankara 1985.
 Ahmedî, *İskendername: İnceleme, Tıpkı Basım*, Ankara 1983.
 Anonim *Tevârîh-i Âl-i Osman*, İstanbul 1992.
 Barkan, Ö. Lütfi, "XV ve XVI. Asırlarda, Osmanlı İmparatorluğu'nda Toprak İşçiliğinin Organizasyonu Şekilleri, I, Kulluklar ve Ortakçı Kullar", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, I/1 (1939), s. 29-74.
 Barkan, Ö. Lütfi, "Türkiye'de "Servaj" Var mı idi?", *TTK Belleten*, XX/78 (1956), s. 237-246.
 Başar, Fahmeddin, "Evrenosoğulları", *TDVİA*, İstanbul 1995, XI, s. 539-541.

- Emecen, Feridun, "Gelibolu", *TDVİA*, XIV, İstanbul 1996, s. 1-6.
- Emecen, Feridun, *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası*, İstanbul 2012.
- Erdoğan, M. Akif, "On Altıncı Yüzyılda Üsküdar ve Civarında Şarap ile İlgili Hukuki Uygulamalar", *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi: Prof. Dr. Yılmaz Kurt Armağanı*, I, Ankara 2016, s. 363-379.
- Evlıya Çelebi Seyahatnamesi 5. Kitap*, (Haz. S. A. Kahraman-Y. Dağlı), İstanbul 2007.
- İnalçık, Halil, "Polunya (Apollunia) -Tanrı- Yıkdığı Osmanlı Rumeli Fetihleri Kronolojısında Düzeltmeler (1354-1371)", *Prof. Dr. Mübahat S. Kütükoğlu'na Armağan*, İstanbul 2006, s. 27-57.
- İnalçık, Halil, "Rumeli", *TDVİA*, XXXV, İstanbul 2008, s. 232-235.
- İnalçık, Halil, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar: Klasik Dönem (1302-1606) Siyasal, Kurumsal ve Ekonomik Gelişim*, İstanbul 2016.
- M. Macit Kenanoğlu, "Vergi", *TDVİA*, XLIII, İstanbul 2013, s. 52-58.
- Mehmed Neşrî, *Kitâb-ı Cihan-nümâ: Neşri Tarihi*, (Haz. M. A. Köymen), İstanbul 1949.
- Oruç b. Adil, *Oruç Beğ Tarihi*, (Haz. N. Atsız), İstanbul 1972.
- Sahillioğlu, Halil, "Darphâne", *TDVİA*, VIII, İstanbul 1993, s. 501-505.
- Salnâme-i Vilayet-i Edirne*, 19. Defa, Edirne, 1310.
- Şükruallah Efendi, *Behcetü't Tevarih: Tarihin Aydınlığında*, İstanbul 2013.
- Tabakoğlu, Ahmet, "Resim", *TDVİA*, XXXIV, İstanbul 2007, s. 582-584.
- Yerasimos, Stefanos, *Sultan Sofraları*, İstanbul 2002.